

A KDE felzárkózása

Erőteljesen javul a Linux irodai felhasználhatósága.

AK Desktop Environment nemrég piacra került 2.1.1-es változatával a KDE fejlesztői egy lépéssel közelebb kerülhetnek az irodai gépek piacának „meghódításához” (<http://www.kde.org/>). A fejlesztés az 1.0-s sorozat óta gyorsult, új sajátosságokat és a megbízhatóság tekintetében javulást hozott a felhasználók számára. E cikk megírása óta már kiadták a KDE 2.2 első alfolytatását kipróbálásra. Mind a végfelhasználók, mind a fejlesztők részesei fognak a legújabb rendszer áldásaiból. A KDE jelenleg mintegy 34 nyelvet támogat, és fejlesztői készek megválaszolni azokat a felmerülő kérdéseket, amelyek a Linux irodai felhasználásának életképességét firtatják. Az üzembiztonság további fejlesztésén kívül a legutóbbi változat nagyszámú „kozmetikai” fejlesztést is tartalmaz – ezek sokkal egységesebb és ragyogóbb kezelőfelületet teremtenek. A Kicker – amire a Kpanelt lecserélték, rengeteg új sajátosságra tett szert, valamint néhány régi is visszatért. Mindazon WindowMaker-felhasználóknak, akik a kedvenc kisalkalmazásaiktól való megváltást nehezen viselték, nem kell tovább sóvárogniuk. A Kicker már képes a kisalkalmazásokat az új alkalmazásdokkoló oszlopba beágyazni (lásd 1. kép). A gyermekpaneleket is támogatja, és a 2.0 változattól észrevehetően hiányzó külső tálca is visszatért, a témavezérlővel együtt. A témavezérlő visszakérülése ellenére az asztal különböző témaképes elemei közötti együttműködés még mindig hiányzik. A vezérlőelemek stílusát, ikonokat, színeket, háttereket és a Kwin-dekorációkat csak saját, önálló Control Center-éből lehet vezérelni. Ennek ellenére a KDE fejlesztőcsapatának munkáját nem szabad lebecsülni. Rengeteg új ikont adtak hozzá és fejlesztettek tovább, valamint az új indítóképernyők készen állnak, hogy egységesítsék az asztali alkalmazásokat (lásd 2. kép). A legutóbbi változatban a talán legkiemelkedőbb fejlesztés az élmosott betűtípusok támogatása. Az élmosott betűtípusok engedélyezéséhez a KDE-nek az XFree86 Xft-kiterjesztéssel kombinált Qt 2.3-ra kell épülnie. A Linux meglehetősen bosszantóan viselkedik a TrueType betűtípusok, valamint az élmosás tekintetében; és miközben ezek az előnyök nagy javulást eredményeznek, az élmosott betűtípusok beállítása meglehe-

tősen nagy kihívást jelent. Az ehhez kapcsolódó útbaigazítások a <http://trolls.troll.no/~lars/fonts/qt-fonts-HOWTO.html> címen található. Ha a KDE csomagokból lett telepítve, előfordulhat, hogy nem a megfelelő könyvtárakat használja. Ebben az

szője, fájlkezelője és dokumentumkezelője. A Konqueror moduláris szerkezete megengedi számunkra, hogy könnyen kiegészítsük olyan jelenlegi és jövőbeli internetes módszerekkel, mint a HTML 4.0, a Java, a Javascript, az XML, a Cascading Style

1. kép Az új alkalmazásdokkoló oszlop
2. kép Az új indítóképernyők
3. kép Betűk élmosott betűkészlet-támogatással és anélkül
4. kép HTML-fájl előnézete
5. kép A LISA szolgáltatások keresése közben

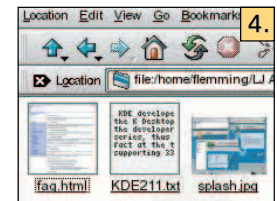

esetben az újabb csomagokat ellenőrizni kell, mielőtt megpróbálnánk beállítani az élmosott betűtípusokat. A 3. képen egy weblap látható (összehasonlítás céljából felnagyítva): így jeleníti meg a Konqueror élmosott betűtípusok támogatásával, valamint a Netscape élmosott betűtípusok támogatása nélkül. A projekt ékköve kétségkívül a Konqueror, a KDE következő nemzedékbeli webböngé-

KDE is a power workstations, and outstandii the Unix opera
KDE is an Inte

KDE is a powerfu
use, contemporary f
Unix operating syste

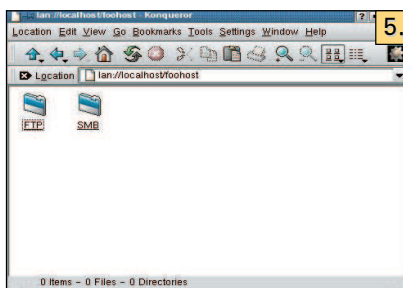
KDE is an Internet
discussed on our m
everyone.

Sheet (CSS-1 és CSS-2) és az SSL. A beépített elemeken kívül a Konqueror képes a Netscape készen beépülő moduljait felhasználni, Flash, RealAudio, illetve -Video és más multimédiás alkalmazások támogatása céljából. A Nautilusból átvéve a Konqueror a szöveges dokumentumok előnézetét is

meg tudja jeleníteni, oly módon, hogy az ikonon belül a szöveg első pár sorát mutatja meg. A kísérleti áttetszőség-támogatás (alpha-blending) segítségével képes a szöveg alatt félig átlátszó MIME-típusú ikonok ábrázolására. A szöveg és a kép előnézetén kívül a Konqueror HTML-dokumentumok előképek készítésére is alkalmas (lásd 4. kép). A HTML-fájlok beolvasása és előnézetének megjelenítése a könyvtárszerkezet betöltődése után a háttérben zajlik, így a böngészés sokkal zökkenőmentesebbé válik. Azokat az eljárásokat, amelyek által a Konqueror inkább alkalmazáskeretté válik, semmint fájlkezelővé vagy webböngészővé, I/O szolgálknak hívják. Az I/O szolgálak a KIO könyvtárra épülő apró kódok, amelyek tudják, hogyan küldjenek és fogadjanak adatokat egy adott protokollt használva. A KDE kezdetektől fogva a hálózat-áttetszősége (network transparent) törekedett, és a KIO-szerkezet által lehetőség nyílik a különleges célú bővítmények (Plug-In) széles körű variációinak elkészítésére, amelyek kiszélesítik a Konqueror képességeit. Teljes körű támogatás létezik a Linux-fájlrendszer, a megosztott NFS és MS Windows, a weboldalak, valamint az FTP- és a LDAP-könyvtárak tallózására és böngészésére. A fejlesztők minden KDE-alkalmazáshoz csekély mennyiségű kóddal fejleszthetnek új protokollokat és csővezetéseket. Más I/O szolgálakat digitális kamerák Gphoto2 programon keresztül támogatása céljából fejlesztettek – ezek lehetőséget nyújtanak a kamerában tárolt képek „fogd és vidd” módszerrel való elérésére. Meglévő audio-cd-modulokat továbbfejlesztve szintén a „fogd és vidd” módszerrel lehetséges a CD-lemezek ripplése és az MP3-ak, illetve az Ogg Vorbis kódolása (lásd még: Linuxvilág 2001. január, 34. oldal). Számos igen hasznos Konqueror I/O szolgál létezik már minden különösebb csinnadratta nélkül. Például a Konqueror parancssorában kiadva a `man: /df` vagy `#df` utasítást, man-oldal jelenik meg a `df` parancsról (más parancsot is kiválaszthatunk). Ha a GNU Info dokumentációs böngészőben akarjuk ugyanezt megtenni, akkor próbálkozzunk az `info: /df` utasítással. A kismeghajtó gyors eléréséhez a `floppy: /` parancsot kell alkalmazni. A Konqueror kevésbé ismert kiegészítése az új `shell` parancsszolgáltatás. Eszerint miközben a könyvtárakban tallózol, a `CONTROL+E` billentyűt lenyomva olyan héj-parancsokat írhat be, mint a `du`. A parancs kimenete a pillanatnyi könyvtárban megnyíló párbeszédablakban lesz látható. A már telepített I/O szolgálak listája a Control Center tájékoztató szakaszán keresztül érhető el. Nemrég mutatták be az egyik különleges I/O szolgál, amely LAN-böngészésre szolgál. Leginkább

a Windowsban használt *Helyi hálózat*-hoz lehetne hasonlítani. Ennek az új szolgáltatásnak a motorja a LISa, a LAN Information server. A Windows Helyi hálózattól eltérően a LISa csak a TCP/IP-vermen alapul, más protokollokat, mint az SMB vagy a NetBIOS, nem használ. Összegezve: ha egyszer a helyi hálózatodnak megfelelően állítod be a LISát, megpróbálja megtalálni a hálózaton lévő eszközök általános elérhető szolgáltatásait (FTP, SMB, NFS és HTTP) (lásd az 5. képet). Ha a Konquerorban kiadjuk a `lan: /` parancsot, az összes felderített kiszolgálót és azok szolgáltatásait kilistázza. Miközben úgy tűnhet, hogy a LISa túl nagy hálózati forgal-

mat hoz létre feleslegesen, nem ez a helyzet. Valójában minél több LISát futtató ügyfél található a hálózaton, annál hatékonyabbá válik. A LISa tulajdonképpen egy démon, mely az ügyfélgépeken fut. Gépindításakor ez a démon üzenetszort adatsomagokat (broadcast) küld ki, amelyekkel megkísérli felderíteni a hálózaton létező LISa-kiszolgálókat. Abban az esetben, ha talál egyet, a hálózati kiszolgálók listája átmásolódik az új ügyfélre, további felesleges próbálkozások nélkül. A LISának rendszergazdai jogosultsággal kell futnia és a Control Center Network/LAN modulján keresztül lehet beállítani – ez a `kdenetwork` csomag összetevője. A fejlesztők számára a KDE gazdag programfejlesztő eszközkészletet kínál, ezek között található a Desktop Communication Protocol (DCOP), a Component Object Model (az úgynevezett KParts), egy XML-alapú GUI-osztály és az előbb említett I/O könyvtárak (KIO). Ezeket a különböző fejlesztőeszközöket összefűzve alkották meg a KDevelop 1.4-et. A multimédiás összetevőket egy hálózat-áttetsző, analóg valós idejű szintetizátoron (aRts) alapuló szerkezeten keresztül kezeli. A DCOP az a sokat említett ügyfél-ügyfél kapcsolattartó protokoll, amellyel a CORBA-t váltották ki a KDE 2.0 fejlesztésének korai szakaszában. A DCOP a szabványos X11 ICE könyvtárra épül, gyorsabb és könnyebben kezelhető felületet nyújt, mint az előző, CORBA-val fejlesztett változat. A KPartsszal az alkalmazások megoszthatják egymással elemeiket és beágyazhatják más alkalmazásokba. Ennek széles körű alkalmazása

a Koffice-ban és a Konquerorban látható. Az XML-t GUI-elemek dinamikus létrehozásának módszereként felhasználva a fejlesztők sokkalta testreszabhatóbb és szabványosítottabb kezelőfelületet hozhatnak létre. Az asztal állandóságának, szabványosságának elősegítésére KDE-szabványos kódok és GUI stílusútmutató létrehozásán dolgozik. Mióta a GUI-elemek dinamikusan készülnek, a stílusok frissítése azonban visszatükröződik – anélkül, hogy módosítani vagy újrafordítani kellene őket. Az aRts ki tudja aknázni a CORBA-szerű hálózatokat úgy, hogy a távoli alkalmazások a hangot a helyi munkállomáson szálaltassák meg. Az Xfree86 és a KIO által nyújtott hálózat-áttetszőségi tulajdonságnak köszönhetően multimédiás alkalmazások felhasználására nyílik lehetőség. A KDevelopról vagy a KDE-alkalmazásokról bővebb leírás a 76. oldalon szereplő KDevelop 1.4 áttekintésben található. A fejlesztőknek szánt bőséges anyag (beleértve az oktatói kézikönyveket, GYK-eket),

valamint a szabványos útmutatók a <http://developer.kde.org/> oldalon érhetők el. Ámulatba ejtő, milyen nagy lépésekkel halad a Linux az irodai operációs rendszerre válás útján. A felbukkanó új cégek, valamint a régebbi, szilárd alapon állók az irodai Linux fejlesztésére és egyre több alkalmazással való ellátására összpontosítanak. Nincs már távol az igazi elismerés! A Kompany (<http://www.thekompany.com/>) megdöbbentő számú fontos Linux-alkalmazást gyűjtött össze. A KDE fejlesztése minden eddiginél nagyobb ütemben folyik és minden újabb kiadás a Linuxot az adatközponttól az irodai felhasználáshoz hozza közelebb. kde-user-request@lists.netcentral.net, (feliratkozás a felhasználók levelezőlistájára)

Robert Flemming (flemming@valinux.com) VA Linux System rendszergazdája.

Előnyök

- Konqueror (elég csak megemlíteni)
- Élmosott (Anti-aliased) betűkészlet támogatása

Hátrányok

- A témaösszetevőket külön-külön kell vezérelni
- A rendszerindulás ideje a lassabb gépeken megnyúlik

© Kiskapu Kft. Minden jog fenntartva